

Sygn. akt. III RC 930/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2013r

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Wojtoszek

Protokolant: Anna Kołodziej

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2013r. w Kłodzku

na rozprawie sprawy z powództwa J. B.

przeciwko Z. B. (1)

o alimenty

I. zasądza od pozwanego Z. B. (1) raty alimentacyjne na rzecz powódki J. B. w kwocie po 100 (sto) złotych miesięcznie, poczynając od dnia 17 kwietnia 2013 roku, płatnych do jej rąk , w terminie do dnia 15-ego każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. nakazuje uiścić pozwanemu Z. B. (1) na rzecz Skarbu Państwa - kasa Sądu Rejonowego w Kłodzku - koszty postępowania w kwocie 60 zł oraz opłatę kancelaryjną w wysokości 6 zł,

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 930/12

UZASADNIENIE

Powódka J. B. wniosła o zasądzenie na jej rzecz alimentów w wysokości 400 zł miesięcznie od pozwanego Z. B. (1) . W uzasadnieniu pozwu podała, że w 1988 r. Sąd rozwiązał jej małżeństwo z pozwanym z wyłącznej winy pozwanego . Obecnie J. B. otrzymuje emeryturę w wysokości 669, 47 zł i kwota ta nie wystarcza jej na utrzymanie , opłaty i lekarstwa bo ma dużo chorób . W stanowisku końcowym na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2013 r. J. B. wniosła o zasądzenie alimentów co najmniej w kwocie 100 zł miesięcznie , obojętnie od kiedy .

Pozwany Z. B. (1) , w piśmie procesowym z dnia 27 lutego 2013 r. wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany podał, że jego dochody netto wynoszą 1135 zł , posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności, do poruszania się i zatrudnienia potrzebuje samochodu, na który wydaje miesięcznie 400 zł , na leki około 200 zł , resztę pieniędzy przeznacza na opłaty i wyżywienie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 21 grudnia 1989 r. , w sprawie sygn. akt. R III C 3420/89 rozwiązano małżeństwo powódki J. B. z pozwanym Z. B. (1) , z wyłącznej winy pozwanego.

dowód: akta Sądu Rejonowego w Kłodzku o sygn. akt. RIII C 3420/89

Od orzeczenia wyroku rozwodowego J. B. wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 6 lutego 2003 r. miała ,zasądzona od Z. B. (1) alimenty w wysokości 100 złotych miesięcznie ,od dnia 1 stycznia 2003 r. Sąd Rejonowy w Kłodzku wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2003 r, ustalił, że obowiązek alimentacyjny Z. B. (1) wobec J. B. w kwocie po 100 zł miesięcznie ustał z dniem 1 września 2003 r.

dowód: akta Sądu Rejonowego w Kłodzku o sygn. akt. III RC 318/02

akta Sądu Rejonowego w Kłodzku o sygn. akt. III RC 710/03

J. B. od orzeczenia rozwodu z Z. B. (1) nie zawierała nowego związku małżeńskiego i nie pozostawała z nikim z konkubinacie. Powódka od 1980 r. pobierała rentę. Od 23 grudnia 2008 r. powódka pobiera emeryturę. Obecna wysokość emerytury wynosi miesięcznie 669, 47 zł netto. J. B. mieszka sama i samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Powódka za mieszkanie płaci około 80 złotych miesięcznie, otrzymuje dodatek mieszkaniowy w wysokości około 100 złotych miesięcznie, za butle gazu płaci miesięcznie 60 złotych, za prąd co 2 miesiące około 50 złotych, za wodę 37 złotych, za śmieci 16 złotych miesięcznie , na opał sezonowo wydała za drewno i węgiel -1080 zł, na leki miesięcznie wydaje ponad 300 złotych.- co daje łączną kwotę 624, 80 złotych miesięcznie.

W 2009 roku J. B. osiągnęła dochód w wysokości 7149, 34 zł rocznie co daje miesięcznie kwotę 595,78 złotych (z kwoty podstawy obliczenia podatku -7750 zł odjęto kwotę składki na ubezpieczenia społeczne- 600,66 zł) .W 2010 roku J. B. osiągnęła dochód w wysokości 7496, 22 zł rocznie co daje miesięcznie kwotę 624,69 złotych (z kwoty podstawy obliczenia podatku -8126 zł odjęto kwotę składki na ubezpieczenia społeczne- 629,78 zł). W 2011 roku J. B. osiągnęła dochód w wysokości 7747, 16 zł rocznie co daje miesięcznie kwotę 645, 60 złotych (z kwoty podstawy obliczenia podatku -8398 zł odjęto kwotę składki na ubezpieczenia społeczne- 650,84 zł). W 2012 roku J. B. osiągnęła dochód w wysokości 8418, 68 zł rocznie co daje miesięcznie kwotę 701, 56 złotych (z kwoty podstawy obliczenia podatku -9126 zł odjęto kwotę składki na ubezpieczenia społeczne- 707,32 zł).

W czerwcu 2012 r. powódka otrzymała od siostry 360 złotych. J. B. nie posiada nieruchomości, cennych rzeczy ruchomych, nie ma lokat bankowych, akcji , obligacji.

dowód:- zeznania powódki J. B. k. 28 , k. 46 verte

-zaświadczenie ZUS z dnia 25 02 2013 k.18

-kserokopia PIT za rok 2009,2010,2011,2012 r. k.82-85

J. B. choruje na nadciśnienie tętnicze, (...), dyskopatię wielopoziomową z przewlekłym zespołem bólowym , (...) prawej, niedowład połowiczny prawostronny dyskretny, zwyrodnienia stawów kolanowych i biodrowych, zespół bolesnego barku ,przewlekłą niewydolność żylną. J. B. jest po udarze mózgu .Powódka z uwagi na stan zdrowia ma przeciwwskazania do podjęcia pracy zawodowej.

Powódka , z uwagi na stan zdrowia nie jest w stanie podjąć pracy zarobkowej. Wykonuje tylko czynności związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Od 2009 r. nie uprawia działki przydomowej o powierzchni 40 m2 ponieważ fizycznie nie daje rady.

dowód: -zaświadczenie lekarskie z dnia 28 02 2013 k. 79 , k.54-55

-informacja dla lekarza kierującego z dnia 15 04 2013 r. k.81

- zeznania powódki J. B. k. 46 verte

Od 2009 r. J. B. nie ubiegała się o żadną formę pomocy z Ośrodka Pomocy (...). Aktualnie kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 542 złote.

dowód: -pismo (...) Gminy K. z dnia 03 04 2013 r. k. 62

Od orzeczenia rozwodu z J. B. pozwany Z. B. (1) zawarł w dniu 20 stycznia 2001 r. nowy związek małżeński z M. B.. Pozwany od czterech, trzech lat faktycznie nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z M. B.. Nie zna wysokości emerytury swojej żony. Z. B. (1) wniósł do Sądu Okręgowego w Świdnicy powództwo o separację z M. B. , a w dniu 8 marca 2013 r. złożył pozew o rozwód z M. B. . W Sądzie Okręgowym w Świdnicy toczy się pod sygn. akt. I C 449/13 sprawa z powództwa Z. B. (1) przeciwko M. B. o rozwód .

dowód:- zeznania pozwanego Z. B. (1) , k. 46

-zapisek urzędowy z dnia 17 04 2013 r. k.71

Pozwany od 10 listopada 2011 roku jest zatrudniony jako młodszy wartownik, pracownik gospodarczy w firmie (...) Sp. zo.o. z/s w L., z wynagrodzeniem ,od stycznia 2013 r.,miesięcznie w wysokości netto 1181,38 zł. Umowę o pracę pozwany ma zawartą do dnia 30 kwietnia 2014 r. Wcześniej Z. B. (1) pracował jako telefonista -portier w ZOZ w K. za wynagrodzeniem 1200 złotych.

Pozwany sam prowadzi gospodarstwo domowe. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Pozwany za butle gazu płaci miesięcznie 58 złotych, za prąd 40 złotych, podatek od nieruchomości 90 zł kwartalnie, na opał sezonowo wydał za drewno i węgiel -520 zł, na leki miesięcznie wydaje około 200 złotych.- co daje łączną kwotę 371, 30 złotych miesięcznie. Z. B. (1) do pracy dojeżdża samochodem i ponosi koszty paliwa.

W 2009 roku Z. B. (1) osiągnął dochód w wysokości 18 754, 31 zł rocznie co daje miesięcznie kwotę 1562,86 złotych (z rocznego dochodu 21 894,28 zł odjęto kwotę składki na ubezpieczenia społeczne- 3139,97 zł) .W 2010 roku Z. B. (1) osiągnął dochód , po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości 14 408,24 zł rocznie , co daje miesięcznie kwotę 1200, 70 zł .W 2011 roku Z. B. (1) osiągnął łączny dochód z Powiatowego Urzędu Pracy w K. oraz a z PU „ J.” Sp. zoo z/s w L. , po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości 4591 zł rocznie , co daje miesięcznie kwotę 382,60 zł. W 2012 roku Z. B. (1) osiągnął dochód , po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości 14 334,27 zł rocznie , co daje miesięcznie kwotę 1194, 52 zł

Pozwanemu nikt finansowo nie pomaga. Z. B. (1) i jego żona M. są właścicielami na zasadach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej nieruchomości zabudowanej domem , garażem ,drewutnią o powierzchni 0,61 ha położonej w (...). Pozwany jest właścicielem samochodu O. (...) rok produkcji 1999, o wartości 7000 zł , innych cennych rzeczy ruchomych nie posiada .Z. B. (1) w dniu 3 stycznia 2008 r. , ze sprzedaży swoich nieruchomości osiągnął dochód w wysokości 150 000 złotych. Z. B. nie ma lokat bankowych, akcji , obligacji.

dowód:- zeznania pozwanego Z. B. (1) k. 46

-odpis z Księgi Wieczystej nr (...) k. 48-50

-kserokopia PIT za rok 2009,2010,2011,2012 r. k.32-40

- pisma P. J. Spółka zo.o. Z/s w L. dnia (...) 2013 r. wraz z załącznikami k.63-70

-akt notarialny z dnia 03 01 2008 r. k.52-55

Z. B. (1) choruje na nadciśnienie tętnicze, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa szczególnie odcinka piersiowego i L-S ,przewlekły zespół bólowo-korzeniowy odcinka L-S, kręgozmyk na poziomie L4-L5, prawostronna skolioza kręgosłupa piersiowego, niewydolność krążenia mózgowego, przerost gruczołu krokowego, jaskra pierwotna , zwyrodnienie stawów biodrowych. Pozwany jest niezdolny do ciężkiej pracy fizycznej. Z. B. (1) ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności, przyznany do dnia 30 września 2013 r. , ze wskazaniem pracy w warunkach chronionych.

dowód: -zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia z dnia 14 07 2011 k. 20

- zaświadczenie lekarskie z dnia 01 08 2012 k. 24

- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 02 10 2012 r. k,51

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Art. 60 § 2 kro stanowi, że jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia , a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego , sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec , że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Zgodnie z art. 130 kro obowiązek jednego małżonka do dostarczanie środków utrzymania drugiemu małżonkowi po rozwiązaniu lub unieważnieniu małżeństwa albo po orzeczeniu separacji wyprzedza obowiązek alimentacyjny krewnych tego małżonka.

Świadczenia alimentacyjne między małżonkami stanowią kontynuację powstałego przez zawarcie małżeństwa obowiązku wzajemnej pomocy w zakresie utrzymania , istnieją więc nie z powodu rozwodu , lecz mimo rozwodu, który nie stwarza nowego obowiązku alimentacyjnego , lecz powoduje zmodyfikowanie obowiązku istniejącego w czasie trwania małżeństwa (vide orzeczenie SN z 8 grudnia 1986 r. II CRN 331/86, np. 1987/11-12; wyrok SN z 12 września 2001 r. V CKN 445/00, LEX 52490) . Ocena czy nastąpiło istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego (art. 60 § 2 kro) , zależy od porównania sytuacji , w jakiej niewinny małżonek znalazł się wskutek orzeczenia rozwodu , z sytuacją w jakiej znajdowałby się , gdyby rozwodu nie orzeczono i gdyby pożycie małżonków funkcjonowało prawidłowo (wyrok SN z 7 maja 1998 r., III CKN 186/98, Lex Polonica nr 1629648).

Natomiast zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądowym małżonek niewinny, który pozostaje w niedostatku, może domagać się alimentów od małżonka uznanego w procesie rozwodowym za wyłącznie winnego rozkładu pożycia. W takim wypadku małżonek niewinny nie ma potrzeby wykazywać, że rozwód pogorszył jego sytuację materialną (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1966 r. III CR 65/66, OSNC 1967/2/27)

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w niniejszej sprawie Sąd ocenił, że powódka J. B. znajduje się w niedostatku i dlatego nie musiała wykazać, że rozwód pogorszył jej sytuację materialną. Sąd stanął na stanowisku , że J. B. nie jest w stanie z dochodów, które osiąga zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb.

Od czasu wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 21 grudnia 1989 r., mocą którego zostało rozwiązane małżeństwo J. B. z Z. B. (1) , z wyłącznej winy pozwanego, powódka nie zawierała nowego związku małżeńskiego. J. B. od 23 grudnia 2008 r. otrzymuje emeryturę i prowadzi sama gospodarstwo domowe. Aktualna wysokość emerytury powódki wynosi miesięcznie 669, 47 zł netto, a koszt jej stałych opłat związanych z utrzymaniem mieszkania i wydatkami na leki (300 zł) wynosi miesięcznie łączną kwotę 624, 80 złotych. Wobec powyższego powódce pozostaje kwota 44, 67 złotych miesięcznie na usprawiedliwione potrzeby związane z zakupem żywności, środków higieny osobistej, z zakupem sezonowo odzieży i obuwia. W ocenie Sądu z kwoty 44, 67 złotych powódka nie jest w stanie zaspokoić swoich usprawiedliwionych, podstawowych potrzeb życiowych i dlatego znajduje się w niedostatku. Podnieść bowiem należy, że dochody J. B. nie uległy zasadniczej zmianie od 2009 r. Ze złożonych przez powódkę dowodów z dokumentów w postaci PIT 40 A za rok 2009, 2010, 2011, 201(k, 82-85) wynika, że miesięczny dochód J. B. wynosił w 2009 r. - 595,78 złotych, w 2010 r. - 624,69 złotych , w 2011 r. - 645, 60 złotych , w 2012 r. - 701, 56 złotych i jest porównywalny z aktualnie osiąganym dochodem. W badanym okresie tylko raz , w czerwcu 2012 r. powódka otrzymała od siostry kwotę 360 zł na leki . Sąd mając na uwadze wiek (skończone 64 lata) , stan zdrowia J. B. , jak przeciwwskazania lekarskie do podjęcia pracy zawodowej (k. 81) uznał, że powódka nie ma możliwości podjęcia pracy zarobkowej. Zważyć bowiem należy, że J. B., jest po udarze mózgu i choruje na choruje na nadciśnienie tętnicze, (...), dyskopatię wielopoziomową z

przewlekłym zespołem bólowym , (...) prawej, niedowład połowiczny prawostronny dyskretny, zwyrodnienia stawów kolanowych i biodrowych, zespół bolesnego barku ,przewlekłą niewydolność żylną. J. B. jest stanie wykonywać tylko prace w gospodarstwie domowym nie ma nawet siły uprawiać działki przydomowej o powierzchni 40 m2.

Powódka nie kwalifikuje się do otrzymania zasiłku z Ośrodka Pomocy (...) ponieważ jej emerytura przekracza aktualne kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej , które wynosi 542 złote.

Przechodząc do oceny zarobkowych i majątkowych możliwości pozwanego Z. B. (1) podnieść należy, że Sąd przyjął zasadę, że zakres obowiązku alimentacyjnego nie należy badać wyłącznie na podstawie kwoty aktualnie osiągniętych zarobków czy innych dochodów , lecz należy czynić to, uwzględniając możliwości zarobkowe dłużnika, czyli kwoty, jakie zarabiałby, gdyby owe możliwości wykorzystywał w pełni. Istotna jest bowiem, że przy ocenie, czy dana osoba może zostać obciążona obowiązkiem alimentacyjnym, nie tyle jej aktualna sytuacja majątkowa i zarobkowa, lecz właśnie to, jakie ma ona w tej mierze hipotetyczne możliwości.

Oceniając możliwości zarobkowe i majątkowe Z. B. (1) , mając na uwadze jego wiek i stan zdrowia Sąd uznał, że pozwany w pełni wykorzystuje swoje możliwości zarobkowe . Podnieść bowiem należy, że Z. B. (1) jest osobą o licznych schorzeniach i z uwagi na stan zdrowia ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności, przyznany do dnia 30 września 2013 r. , ze wskazaniem pracy w warunkach chronionych. Ponadto pozwany jest niezdolny do ciężkiej pracy fizycznej.

Analizując materiał dowodowy zgromadzony w tym zakresie uznać należy, że Sąd dał wiarę zeznaniom Z. B. (1), że od czterech , trzech lat nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żoną M. B. i utrzymuje się tylko ze swoich dochodów. W Sądzie Okręgowym w Świdnicy toczy się obecnie sprawa o rozwód z powództwa Z. B. (1) przeciwko M. B..

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika , że Z. B. (1) znajduje się w lepszej sytuacji majątkowej niż powódka i powinien w odpowiednim zakresie przyczynić się do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb ,pozostającej w niedostatku J. B.. Podnieść bowiem należy, że pozwany,razem z żoną M. B. są właścicielami na zasadach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej nieruchomości zabudowanej domem , garażem ,drewutnią o powierzchni 0,61 ha położonej w J. . Pozwany jest właścicielem samochodu O. (...) rok produkcji 1999, o wartości 7000 zł . Z. B. (1) w dniu 3 stycznia 2008 r. , ze sprzedaży swoich nieruchomości osiągnął dochód w wysokości 150 000 złotych.

Ponadto pozwany od 2009 roku osiąga dochody. Z. B. (1) od 10 listopada 2011 roku jest zatrudniony jako młodszy wartownik, pracownik gospodarczy w firmie (...) Sp. zo.o. z/s w L., z wynagrodzeniem ,od stycznia 2013 r.,miesięcznie w wysokości netto 1181,38 zł. Koszt miesięcznych, stałych opłat pozwanego, w tym wydatków na leki w wysokości 200 zł ,wynosi łączną kwotę 371, 30 złotych . Po odjęciu tych kosztów pozostaje pozwanemu z wynagrodzenia kwota 810 złotych , którą przeznacza swoje usprawiedliwione potrzeby związane z wyżywieniem , zakupem sezonowej odzieży, obuwia, środków czystości i pokrycie kosztów dojazdu samochodem do pracy. Na podstawie zgromadzonych dowodów pozwany nie wykazał, że ponosi koszty dojazdów swoim samochodem do pracy miesięcznie w kwocie 400 zł. Sąd ocenił , że te koszty są nie większe niż 300 złotych miesięcznie , mając na uwadze odległość 19 km między miejscem zamieszkania pozwanego a jego miejscem pracy. Po odjęciu kosztów dojazdu do pracy pozostaje Z. B. (1) miesięcznie kwota 510 złotych , która jest niewspółmiernie większe od kwoty 44, 67 złotych ,która pozostaje powódce. Podnieść jednak należy, że pozwany nie musi po połowie dzielić się swoimi dochodami z powódka, ale powinien jedynie w odpowiednim zakresie przyczynić się do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb J. B. .

Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie Sąd uznał, że w oparciu o treść art. 60 §2 k.r.o. w zw. z art. 130 k.r.o. , że koszty utrzymania, pozostającej w niedostatku powódki J. B. odpowiednio do jej usprawiedliwionych potrzeb są zaspokojone przy ustaleniu świadczenia alimentacyjnego od pozwanego Z. B. (1) na kwotę 100 złotych miesięcznie , poczynając od dnia 17 kwietnia 2013 r.. (pkt. I wyroku)

W pozostałej części Sąd powództwo oddalił (pkt. II wyroku) mając na uwadze koszt usprawiedliwionych potrzeb pozwanego.

Orzeczenie o kosztach (pkt III wyroku) oparto na art. 98 k.p.c. oraz art. 13 i 77 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (DZ. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.)

Rygor natychmiastowej wykonalności Sąd nadał na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. , o czym orzeczono jak w punkcie IV wyroku.